

1. WINDOWS 95

1.1.- Zer da WINDOWS 95?

Windows 3.x, MS-DOS sistema eragilearekin exekutatzen den programa bat da, baina bera ez da sistema eragile bat. S.E. bat, ordenagailua jestionatzen duen programa bat da: programak exekutatzeke, diskoetatik datuak irakurri eta idazteke, marrazkiak pantailan ikusteko, modena funtzionarazteke, imprimigailuak imprimiarazteke etab .

Windows 95 sistema eragile bat da, eta erabiltzailearekiko ingurune grafiko bat da, hau da, imajin grafiku asko erabiltzen ditu pantailan, imajin hauek ikonoak, menu-barrak, lehioak, desplazamendu barrak etab izan daitezke.

Gainera, sistema eragile "multiataza" da, hau da, ordenagailuak eginkuzun bat baino gehiago burutu ditzake aldi berean, adibidez, grafiku bat imprimatu eta formula matematiko kompleixu batzuen emaitzak kalkulatu.

1.2.- W95-ko eskritorioa edo gain-azala:

W95-ko pantaila nagusienak eskritorio baten antza hartu nahi du; eta eskritorio baten gainean bezala bere gainean ondorengo elementuak aurki ditzakegu: PC bat, zakar-ontzi bat, akzesorio batzuk (ajenda, kalkulagailua, ohar-blok bat, etab), dokumentu batzuk, programa batzuk, etab.

Pantaila honek ondorengo ikonoak dauzka:

Ordenadorea

Zakarrontzia (berziklatzeko)

Sarrera bandeja

Maletina

Sare ingurunea

Hasi

"ORDENADOREA" IKONOA: Ondorengo sinboloak ditu:

- sistemaren unitate logiko bakoitzeko bat: disko gogorra c:, 3 $\frac{1}{2}$ Disketera a: unitate bakoitzen klik eginez unitate horretako artxibo eta fitxategi guztiak agertuko dira.
- kontrol-panelarena eta
- imprimagailuena

"SARRERA BANDEJA" IKONOA: Microsoft Mail-era akzesoa badaukagu bakarrik. korreo elektronikoa eta fax-a irakurri eta bidaltzeko.

"MALETINA" IKONOA: Elkarren artean konektatutako ordenagailuetako artxiboak automatikoki sinkronizatzeko.

"SARE INGURUNEA" IKONOA: ordenagailu sare batetara konektatuta bazaude, sinbolo honetan sarrien erabilitako serbidoreak agertzen dira.

HASI botoia: (ctrl+esc)

W95-ko eginkizun estandar batzuk egiteko erabiltzen da, programak hasi, momentuko sesioarekin bukatu *ITZALI* opzioa aukeratuz, etab.

Botoio horretan ondorengo opzioak daude:

programak {	{	<i>sistemaren..tresnak</i>
		<i>Ajenda</i>
	akzesorioak {	<i>Kalkulagailua</i>
		<i>arbol – ikustailea</i>
		<i>etab.</i>
		<i>windows..esploradorea</i>
		<i>MS – DOS..gonbitea</i>
		<i>etab.</i>

dokumentuak (azken erabilitako dokumentuak irekitzeko bide azkar bat da)

ezarpenak (kontrol-panelarena eta ataza-barrarena)

aurkitu (karpeta eta artxiboak ordenagailuan aurkitzeko)

laguntza

exekutatu (programa bat exekutatzeko, adibidez programa berri bat instalatzeko

Windows95-tik)

itzali

ATAZA BARRA:

Pantailaren azken lerroa da, hasi botoia dagoen lerroa. Windows95-n une batetan programa bat baino gehiago eduki daitezke irekita edo erabiltzen,, eta barra honetan irekita dagoen aplikazio bakoitzeko "botoi" bat agertzen da. (botoi berri bat, aplikazio bat hasten denean)

Aplikazio bat *minimizatzen edo ikonotzen* denean, berari dagokion botoia grix kolorean jartzen da, momentu horretan aplikazio hori aktibo ez dagoela adieraziz.

irekita dagoen aplikazio bat *aktibatzeko*, berari dagokion ataza-barrako berari dagokion botoia pulsatu bakarrik egin behar dugu.

1.3.- LABURBIDEA:

Laburbide bat, windows 3.x-n ikono bat zena da, aplikazio, artxibo edo rekurtso bat adierazten du. Erabiltzaileak komeni zaizkion lekuan jarri ditzan, eskritorioan adibidez

Programa artxiboetara apuntatzaileak dira, hau da, programak diskoan leku batetan bakarrik daude, baino windows 95-n jarri daitezke programa hori hasiko duten ikono bat baino gehiago, eta ikono hauek programa horretara apuntatuko dute. Honela, laburbideei izena aldatu edo borraraten direnean, diskoan dauden artxiboak ez dira aldatzen, baizik beraietarako erreferentzia bakarrik.

1.4.- W95-n LAGUNTZA SISTEMA:

gaiak---> liburu sinboloa dute; puntuak ---> orrien sinboloa

ASISTENTEAK: dialogo lehio edo menu sail bat dira, eragikete bat egiten laguntzeko.

ARIKETA:

1.- Ikusi "ordenadorea" ikonoan zer dagoen

2.- "Hasi" botoian zer dagoen begiratu

3.- Atera MS-DOS sistema eragilera; eta ondoren windows95-ra itzuli

2. WINDOWS 95-kin lanean:

W95-ko oinarrizko elementuak, pantailan agertzen diren lehio izeneko kaixa batzuk dira.

2.1 LEHIOEKIN LANEAN

2.1.1.- IKONO BATETATIK LEHIOA IREKI:

Ikono bat irekitzen denean lehio batetan bihurtzen da. Hau, ikonoan klik eginez lortzen da.

2.2.2.- LEHIO BAT MINIMIZATU edo IKONOTU: Lehio bat minimizatzean ataza-barran botoi baten moduan agertzen da.

LEHIO BAT MAXIMIZATU: Lehioa pantaila osoaren neurriko egiten da.

LEHIO BAT RESTAURATU edo LEHENERATU: lehioak pantailaren zati bat bakarrik okupatzen du.

LEHIO BAT ITXI: lehioa ikonoan bihurtzen da.

Lehio bat aldatu daiteke, maximizatu, ikonotu eta leheneratu artean kontrol-menutik (pantailaren ezkerreko goikaldean) edo ikonotu, leheneratu-maximizatu eta itxi botoietatik (pantailaren eskubiko goiko aldean)

2.2.3.- LEHIO BATEN NEURRIA AJUSTATU: Arratoia lehioaren ertzetatik mugitu kurtsoreak gurutze-bikoitz baten forma hartu arte, sakatu ertz horretan eta arrastratu ertza alde batera edo bestera lehioaren neurria haundiagotu edo txikiagotuz.

2.2.4.- LEHIO BAT LEKUZ ALDATU: Titulu barran sakatu eta lehioa arrastratu lekuz.

2.2.5.- LEHIO BATETAN DESPLAZATU: Lehioan dagoen guztia ez bada ikusten, desplazamendu barra horizontal eta bertikalak erabili daitezke, lehioan dagoena gora edo behera, eskubira edo ezkerrera desplazatu edo mugitzeko.

ARIKETA1: Lehioekin lanean

1. ireki "ORDENADOREA" lehioa
2. lehioaren neurria ajustatu bere edukinari
3. Ireki "disko gogorra c:" lehioa
4. Ireki "Windows" karpeta lehioa
5. "ikusi" menuan aukeratu "ikono haundiak", ikonoen neurria haunditzeko. Ondoren, aldatu lehioaren neurriak, estuagoa eta luzeagoa egiteko.(desplazamendu-barra bertikalak agertuko dira)
6. Probatu lehioaren edukina gora edo behera mugitzen, desplazamendu-barrak erabiliz.

ARIKETA2: Lehioak erabili eta windows 95-ko akzesorioak (ajenda, blok-a,arbol-ikustailea)

1. Ireki Windows 95-ko akzesorioak
2. Ireki ajenda
3. jarri aste honetan dituzun azterketa eta entrenamenduak (kontutan izan hemen ere erabili daitezkeela moztu, kopia eta pegatu opzioak)
4. gorde zure disketean urte97.cal
5. ireki paint; marraztu lauki bat
6. ajenda eta paint itxi gabe, ireki bloka akzesorioa
7. maximizatu blok-earen lehioa
8. idatzi ohar bat
9. jarri ohar-blok lehioa hasierako neurriekin,

10. ikonotu blok-a, eta agenda ere bai
11. aktibatu blok-a eta agenda
12. aldatu bi lehio hoiene neurriak, batek pantaila erdi bat okupatu dezan eta besteak beste pantaila erdia.
13. kopiatu ezazu zerbait lehio batetik bestera moztu eta erantsi opzioak erabiliz.
14. ireki arbol-ikustaila akzesorioa; eta bere edukina ondo ikusi daiteken pantailako leku batetan jarri. *Ikusi zer daukan!*
15. idatzi zerbait gehiago blok-ean, *arbol-ikustaila-ren edukina aldatu al da zerbait idatzi dugunean?*
16. selekzionatu azkena idatzi duzuna, eta moztu edo kopiatu, *arbol-ikustaila-ren edukina aldatu al da?*
17. Irekita dituzun lehioak jarri mosaiko horizontalean (ataza-barrako gune libre batetan eskubiko botoiarekin sakatzuz)
18. Orain, aldatu mosaiko bertikalera, desberdintasuna ikusteko.

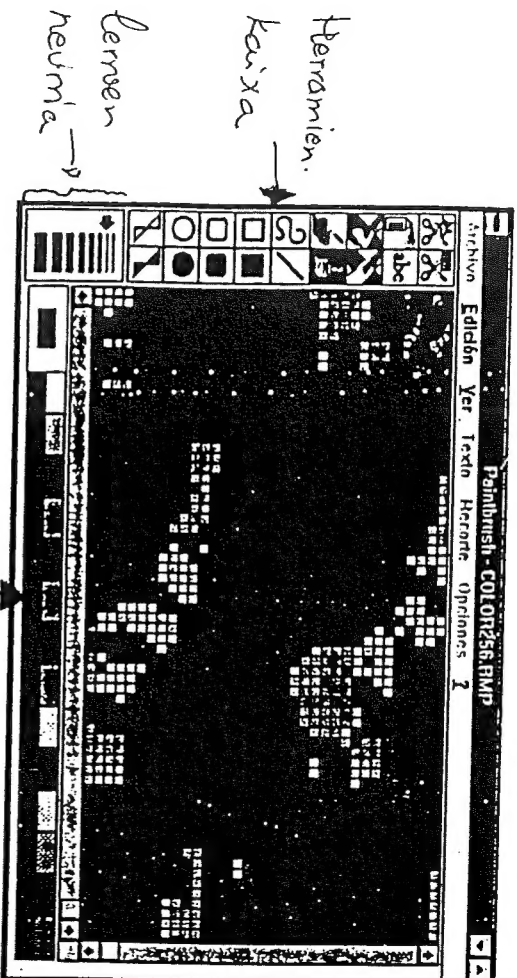
OHARRA: Ataza-barra ez bada ikusten, aktibatu hasi botoia\ezarpenak\ataza-barra \beti gainean

ARIKETA 3: windows 95-ko akzesorioak (fitxeroa, kalkulagailua, wordpad)

1. Ireki Windows 95-ko akzesorioak
2. ireki fitxeroa (tarjeta pertsonalak gordetzeko fitxero bat bezala da)
3. bete 3 tarjeta zure ikaskideen helbideekin
4. saiatu tarjeta hoietako baten datuak duplikatzen.
5. izenez ordenatu itzazu
6. gorde fitxeroa zure disketean, fitxa3 izenarekin
7. itxi fitxeroa
8. Ireki kalkulagailua
9. egin ondorengo eragiketa: 33×550 , ze emaitza lortu duzu?
10. aldatu kalkulagailu mota, kalkulagailu zientifikora eta kalkulatu $\log 1000$
11. Ireki wordpad, (testu prozesagailu simple bat da)
12. idatzi 3 lerro
13. lerro hoiei jarri titulu bat, negritan, zentratuta eta letra handiagotan.
14. saiatu marjinak aldatzen
15. gorde zure disketean texto1 izenarekin

PAINTBRUSH

Paintbrush-en SARTZEKO: "Accesorios" ikono taldean,
 "Paintbrush" ikonoa aktibatu.

Paintbrush-ek herramienta kaxia bat du, eta goitik bera eta ezkerretik eskubira ondorengo opzioak dira:

"Guraiza irregularrak": Marrazki baten zati irregular bat definitu ahal izateko, ondoren borratu, kopiatu edo lekuzaldatzeko.

"Guraiza regularrak": Marrazkiaren zati errektangular bat definitu ahal izateko, ondoren borratu, kopiatu edo lekuzaldatzeko.

"Aerografoa": Spray baten antzera margotzeko

"Textua": Textua idatzi ahal izateko, "fuente" "estilo" eta "tamaño" (texto menuan)-n definitutako ezaugarriekin

"Borratu": Marrazkiaren edozein zati fondoaren kolorezkatzen du

"Borratu kolorea": Aurrekoan antzera baino bakarriz aukeratu zatiaren kolorea eta marrazkiarentzat selekzionate kolorea berd badira.

"Rodilloa": marrazkiaren aukeratutako zati itxi bat, aukeratu kolorearekin betetzen du

"Pintzela": nahi dituzun loriko trazoak margotzeko

"Kurba":

"Lerroak": Lerro zuzenak margotzeko

"Rektangulua": Rektanguluak marrazteko izkinetatik hasita

"Rektangulu betaa": Aurrekoa bezala baino marrazki kolorearekin beteta

"Rektangulu boroildua, hutsa edo betaa": Izkina boroildu rektangulu bat marrazteko

"Elipsea": elipse bat marrazteko

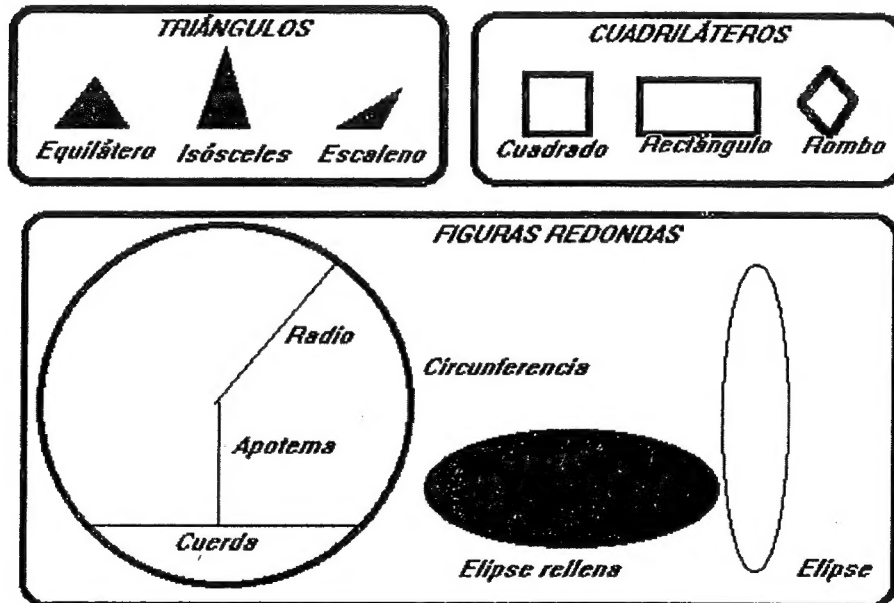
"Elipse betaa": aurrekoan berdina baina marrazkiaren koloreari beteta.

"Poligonoa": Poligono erregularrak marrazteko

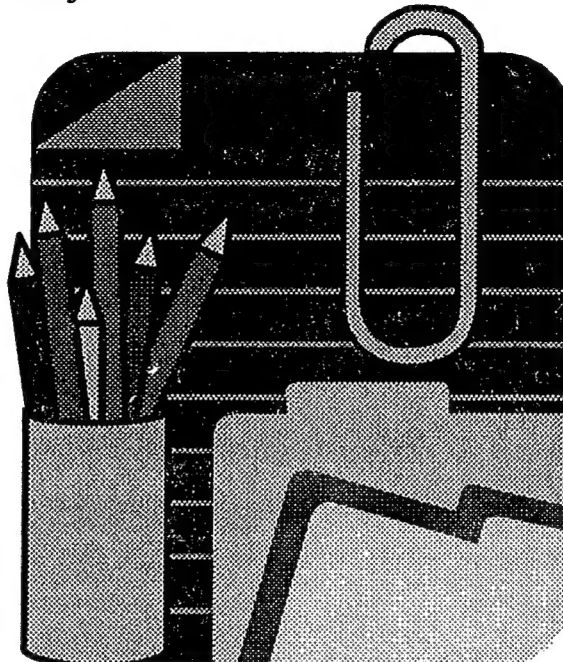
"Poligono betaa"

Actividad 6.- El Paintbrush

- Mediante el **Paintbrush**, que se encuentra en la ventana **Accesorios**, realiza los siguientes dibujos:

- Guarda el dibujo en el disco de trabajo (*el de la unidad a:*) con el nombre **figuras**
- Imprime el dibujo en forma vertical
- Realiza este dibujo

- Guarda el dibujo en el disco con el nombre **pinturas**
- Imprime el dibujo en forma vertical

IRAILKETAZEN JAKOZAI PENA

Ikasleek aslepete osoa eskolatik kanpoko ekinzelan pasatuko dute. Ematen zaizkien aukerak hauek dira:

- Lehenengo aukera, Hego Euskal Herrian bidaia egitea izango da, Arte, Geografia, Historia eta Geologia lantzeko asmoz.
- Bigarrena, Parke Natural batera joatea, Ingurugiroa eta Biologia lantzeko.
- Hirugarrena, Ipar Euskal Herrira joatea, Historia eta Hizkuntzak lantzeko.
- Eta azkena, kanpora joaten ez direnental, ikastetxean, ikasteko gaiak hobeto lantzeko.

Ikasle guztiek hauekiko aukera bat hartu beharko dute, eta garaitz aukeratzen ez dutenek, azkena hartu dutela kontsideratuko da.

Norberak bere aukera egin ondoren, informazioa jasoko du aldiro: aukera bakoitzaren zerrendak aterako dira ikasle txan; gutuna bidaliko zaie ikasleei bere aukeraren arabera, autobusa hartzeko lekua eta ordua zehaztuz...

Hau guztia burutzeko, datu-basea egokitu egin behar da.

6.4.- Taula berria sortu

Ekiniza horiek erregistratzeko beste taula bat sortuko da. Zein eremu definitu beharko dira taula horretan, ekinizaren zehaztasunak jasotzeko?

Hona hemen proposatzen direnak:

- Ekinizari buruzko informazioa
 - Identifikadorea, eremu-klabea (EKINTZA_ZK)
 - Ekinizaren deskribapena (DESKRIBAP eta EGITARAUUA)
 - Irteera eta informazio ekonomikoa
 - Autobusaren enpresa, nondik irteengo den, zein ordu eta egunetan (AUTOBUSA, TOKIA, ORDUA, EGUNA)
 - Ordaindu behar den prezioa (PREZIOA)
 - Ekiniza bakoitzaz nor arduratzen den
 - Arduradunaren izena (TUTOREA)
- Hona hemen datuak jasotzeko sortu den taula:

Microsoft Access

Archivo Edición Ver Ventana Ayuda

Tabla: Ekinizak

Nombre de campo	Tipo de datos	Descripción
Y EKINTZA_ZK	Número	Identifikadorea, Eremu Klabea
DESKRIBAP	Texto	Ekinizaren deskribapen laburra
EGITARAUUA	Memo	Ekinizaren egiteko orokorra
AUTOBUSA	Texto	Enpresaren izena
TOKIA	Texto	Ikasteko lekua
ORDUA	Texto	Zein orduan irteerako den
EGUNA	Texto	Zein egunetan
PREZIOA	Número	Ekinizagatik ordaindu behar dena
TUTOREA	Texto	Nor arduratzen den

Propiedades del campo

Tamaño del campo: Doble

Formato: Auto

Lugares decimales: 0

Máscara de entrada: No

Título: No

Valor predeterminado: No

Regla de validación: No

Título de validación: No

Requerido: No

Indicador: No

El diseño de la presentación para el campo. Seleccione un formato predeterminado o introduzca un formato personalizado. Presione F1 para buscar ayuda sobre formatos.

Presentación Diseño F5 Cambiar panel: F1 Ayuda

Taula honi "EKINTZAK" izena ipinko zaio.

Base de datos: IKASLEGO

Nuevo Abrir Diseñar

Tablas

Datu pertsonalak

Ekinizak

Tabla

Consultas

Formulario

Informes

Inf. sobre

ZUTABEAK:
ARIKETA 1.

1. Ireki ondorengo textua gorde zenuen artxiboa
2. Justifikatuta jarri,
3. Kurtsiban eta 12 neurriko letrarekin
4. 1. Parrafotik bukaeraraino 2 zutabeetan jarri
5. vista preliminar erabili ondoren, inprimatu, ondorengoaren antzekoa lortu behar duzu
6. Gorde zure disketea

EDITATZEKO KOMENDIOAK

Textu tratamendurako programekin editatzerakoan, komeni da komendio batzuk kontutan hartzea:

1. - Textu bat mekanografiatzen ari zeranean ez arduratu lerroaren bukaeraraino irixten zaren ala ez. Textu tratamendurako programak hitz bat lerro batean ez bada sartzen hurrengo lerroa pasatzeaz arduratzen dira.
 - <return><return> pulsatzea da, horrekin kurtsorea bi lerro jeixten da.
2. - Mekanografiatzerakoan egindako erroreak erraz zuzendu daitezke textu tratamendurako programa batekin. Nahikoa da, kurtsorea (xagu edo teklatuarekin) zuzenketa egin nahi den lekuraino eramatea eta dagokion zuzenketa egitea.
 - b - puntuazioko ikur baten aurretik ez du hutsunerik egon behar, beraz aurreko hitzaren jarraian idatziko dira. Puntuazioko ikur baten ondoren gutxienez espazio bat uzi behar da.
 - c - galdera ikur eta exklamazio ikurren ondoren ez da puntuazio ikurrik jartzen.
 - d - Seinu bikoitzetan () "" [... , barruan idazten den textua seinuen ondoan idatziko da (adibidea).
3. - Gainera, komeni ondorengo puntuak kontutan hartzea:
 - a - Parrafo bat eta bestearen artean lerro huts bat uztea komeni da. Horretarako, parrafoaren "." eta aparteren ondoren
 - Elkarre pubilkoen siglak letra haundietan eta punturik gabe idatziko dira (UNESCO, ONU, ...)

OHARRA: Erabili "Seleccionar todo" eta formato → "Normal"

ARIKETA 2

1. Dokumentu berrirako goiburu bezala "LA CEE" idatzi
2. Editatu ondorengo testua

EL SISTEMA MONETARIO EUROPEO

En 1979 los Estados miembros de la CEE fijaron el SME. La idea tuvo como finalidad fomentar la unidad económica en la CEE, intentando dirigir las economías de los países de la CEE en la misma línea que la de los miembros más prósperos, particularmente reduciendo el índice de inflación.

La mayor innovación del SME es la introducción de una nueva moneda europea, llamada el ecu. El ecu es una media de los valores de las monedas del SME, donde los valores son calculados según la importancia relativa de cada moneda individual. Esto se mide en términos de indicadores como las exportaciones y el volumen de negocios con los otros miembros de la CEE. Como el ecu se calcula de la forma descrita, obviamente cuando un nuevo país pasa a formar parte de la CEE el valor del ecu ha de ser calculado de nuevo.

El ecu realiza una función unificadora de las cuentas para llevar a cabo los cambios entre las distintas monedas y se constituye como una moneda que puede circular entre los bancos centrales de los miembros de la CEE.

3. Egin ondorengo eragiketak;
 - a. Dokumentuaren Rebisio ortografikoa
 - b. Textua jarri justifikatua
 - c. Letraren neurria 12 da
 - d. Textu osoa kurtsiban jarri eta Courier letrarekin
 - e. 2. Parrafoa zutabe periodistikoetan jarri (2 zutabe)
4. gorde zure disketean cee izenarekin
5. imprimatu dokumentua, (vista preliminar erabili aurretik)

EL SISTEMA MONETARIO EUROPEO

En 1979 los Estados miembros de la CEE fijaron el SME. La idea tuvo como finalidad fomentar la unidad económica en la CEE, intentando dirigir las economías de los países de la CEE en la misma línea que la de los miembros más prósperos, particularmente reduciendo el índice de inflación.

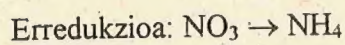
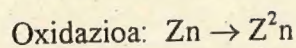
La mayor innovación del SME es la introducción de una nueva moneda europea, llamada el ecu. El ecu es una media de los valores de las monedas del SME, donde los valores son calculados según la importancia relativa de cada moneda individual. Esto se mide en

términos de indicadores como las exportaciones y el volumen de negocios con los otros miembros de la CEE. Como el ecu se calcula de la forma descrita, obviamente cuando un nuevo país pasa a formar parte de la CEE el valor del ecu ha de ser calculado de nuevo.

El ecu realiza una función unificadora de las cuentas para llevar a cabo los cambios entre las distintas monedas y se constituye como una moneda que puede circular entre los bancos centrales de los miembros de la CEE.

ECUACIONES

Semierreakzioak:

Matematikoak:

$$(\sqrt{2}x+1)(\sqrt{2}x-1) - (\sqrt{2}x+1) = \sqrt{2}(2x-\sqrt{2})$$

$$\left(x - \frac{1}{2}\right)^2 + \left(x + \frac{1}{2}\right)(2x-1) = 0$$

$$\frac{\sqrt[4]{x^3 y^2 z^2}}{\sqrt[4]{x^2 y}}$$

$$\begin{cases} \frac{3(x-y)}{4} = 3 \left[\frac{2+y}{4} - \frac{5x-y}{6} \right] \\ 1 + \frac{2y-7x}{12} = \left(\frac{x+y}{2} + \frac{y}{2} \right) \end{cases}$$

$$\int \frac{x-2}{(x-1)(x^2+1)} \cdot dx$$

$$\log_{27} x = -\frac{1}{3}$$

$$x = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 8 & x & 4 \\ 10 & 3 & 2 \end{bmatrix}$$

era

Días de la semana						
Lunes	Martes	Miércoles	Jueves	Viernes	Sábado	Domingo
						Serie
						3
						6
						12
Meses	Porcentajes	Días				
Enero	6,15%	1				24
Febrero	6,30%	2				48
Marzo	6,45%	3				96
Abril	6,60%	4				192
Mayo	6,75%	5				384
Junio	6,90%	6				768
Julio	7,05%	7				1.536
Agosto	7,20%	8				3.072
Septiembre	7,35%	9				6.144
Octubre	7,50%	10				12.288
Noviembre	7,65%	11				24.576
Diciembre	7,80%	12				49.152
Enero	7,95%	13				98.304
Febrero	8,10%	14				196.608
Marzo	8,25%	15				393.216
Abril	8,40%	16				786.432
Mayo	8,55%	17				1.572.864
Junio	8,70%	18				3.145.728
Julio	8,85%	19				6.291.456
Agosto	9,00%	20				12.582.912
Septiembre	9,15%	21				25.165.824
Octubre	9,30%	22				50.331.648
Noviembre	9,45%	23				
Diciembre	9,60%	24				
	9,75%	25				
	9,90%	26				
	10,05%	27				
	10,20%	28				
	10,35%	29				
	10,50%	30				
	10,65%	31				
	10,80%					
	10,95%					
	11,10%					
	11,25%					
	11,40%					
	11,55%					
	11,70%					
	11,85%					
	12,00%					
	12,15%					
	12,30%					
	12,45%					

Taulak

Datu taula bat, hein bat da, eta balio desberdinen ordezkaketaren emaitza adieraziko du formula bat edo batzutan.

Bi motatako taulak daude:

1. aldagai batetakoak, aldagai horretarako balioak sartzen dira eta bere emaitzak eragiten dio:

a.- formula bati

Demagun banketxe bati 500.000 pzako prestamu bat eskatzen diogula, 10 urteetarako, eta jakin nahi dugu nola aldatuko den ordainketa 30 eguneko mensualidadeetan, eta emandako interesaren arabera.

- idatzi itzaldura duten gelaskak
- B8 gelaskan $PAGO(c4/12;C5;-C3)$ formula idatzi. (*hau hilabeteko ordainketa da*)
- hautatu a8:b14 heina
- Datos menuan, Tabla opzioa hautatu, eta Celda variable column-n idatzi C4

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	TABLA DE UNA VARIABLE							
2								
3		Prestamo:	500.000					
4		Tasa de Interés:	12%					
5		Tiempo: 10 años	120					
6								
7		PAGOS:						
8			7.172.55 Pts					
9	8.00%		6.331.79 Pts					
10	9.50%		6.469.86 Pts					
11	10.00%		6.607.54 Pts					
12	10.50%		6.746.75 Pts					
13	11.00%		6.887.50 Pts					
14	11.50%		7.025.77 Pts					
15								
16								
17								
18								
19								
20								

b.- formula batzuk

Demagun banketxe bati 10.000.000 pzako prestamu bat eskatzen diogula, 10 urteetan bueltatzeko, eta jakin nahi dugu interesari eta amortizatzen den kapitalari dagozkien kantitate hilero.

- idatzi itzaldura duten gelaskak ~~B6~~ ^{B5}; -B3
- B9 gelaskan $PAGOINT(b4/12; ~~b5~~ ^{b5}; -b3)$ formula idatzi. (*interesak dira*)
- C9 gelaskan $PAGOprin(b4/12; b6; ~~b5~~ ^{b5}; -b3)$
- d9 gelaskan, idatzi $b9+c9$
- hautatu a9:d20 heina
- Datos menuan, Tabla opzioa hautatu, eta Celda variable column-n idatzi b6

Microsoft Excel - [LIBRO1.XLS]

Archivo Edición Fórmula Formato Datos Opciones Macro Ventana ?

Normal

Σ N K A A E E E E

B9

=PAGO(134/2,96,B5-B3)

A

B

C

D

E

F

G

1 TABLA DE UNA VARIABLE CON MÁS DE UNA FORMULA

2

3 Capital: 10.000.000

4 Interés: 10%

5 Meses: 120

6 Mes nro: 1

7

8 Mes Interés Amortización Pago

9 83.333,33 Pts 48.817,40 Pts 132.150,74 Pts

10 1 83.333 Pts 48.817 Pts 132.151 Pts

11 2 82.927 Pts 49.224 Pts 132.151 Pts

12 3 82.516 Pts 49.634 Pts 132.151 Pts

13 4 82.103 Pts 50.048 Pts 132.151 Pts

14 5 81.686 Pts 50.465 Pts 132.151 Pts

15 6 81.265 Pts 50.886 Pts 132.151 Pts

16 7 80.841 Pts 51.310 Pts 132.151 Pts

17 8 80.413 Pts 51.737 Pts 132.151 Pts

18 9 79.982 Pts 52.168 Pts 132.151 Pts

19 10 79.548 Pts 52.603 Pts 132.151 Pts

20 11 79.109 Pts 53.042 Pts 132.151 Pts

2. Bi aldagaiekin, balioak bi aldagaietan sartzen dira eta formula bateri bakarri eragiten diote

Demagun banketxe bati 10 miloiko prestamu bat eskatzen diogula, 10 urteetan bueltatzeko. Jakin nahi dugu, prestamuaren denboraren arabera (hasieran 10 urte) eta interesaren arabera (hasieran 12%) nola aldatzen den hileroko ordainketa.

- idatzi itzaldura duten gelaskak
- a7 gelaskan ABS(PAGO(C4/12;C5;C3)) formula idatzi.
- hautatu a7:F15 heina
- Datos menuan, Tabla opzioa hautatu, eta Celda variable fila-n idatzi C5 Celda variable column-n idatzi C4

	A	B	C	D	E	F	G
1	TABLA DE DOS VARIABLES						
2							
3	Prestamo		10.000.000				
4	Tasa de interés		12%				
5	Tiempo en años		120				
6							
7	145.470.9484	96	168	120	132	144	
8	10,00%	151.742 Pts	140.787 Pts	132.151 Pts	125.199 Pts	119.508 Pts	
9	10,50%	154.400 Pts	143.509 Pts	134.935 Pts	128.045 Pts	122.414 Pts	
10	11,00%	157.094 Pts	146.259 Pts	137.750 Pts	130.923 Pts	125.356 Pts	
11	11,50%	159.794 Pts	149.037 Pts	140.595 Pts	133.835 Pts	128.332 Pts	
12	12,00%	162.528 Pts	151.842 Pts	143.471 Pts	136.779 Pts	131.342 Pts	
13	12,50%	165.288 Pts	154.676 Pts	146.376 Pts	139.754 Pts	134.386 Pts	
14	13,00%	168.073 Pts	157.536 Pts	149.311 Pts	142.761 Pts	137.463 Pts	
15	13,50%	170.892 Pts	160.423 Pts	152.274 Pts	145.799 Pts	140.572 Pts	

OHARRA: datu taula batetan, sarrerako datuak edo erabilitako formula bakarrik alda daitezke taula egiteko, baino, lortutako emaitzak ezin dira aldatu

DATU BASEAK

Datu base bat informazio multzo bat da, edozein gauzari buruz, eta lerro eta zutabeetan banatuta, bere kokapena eta bereskurapena erazteko.

Kalkulu orri batetan, gure datu basea lortu dezakegu, datuak **kampoetan** banatuz (zutabeak izango dira) eta **erregistroetan** (lerroak izango dira)

ADIBIDEZ:

Idatzi ondorengo datuak kalkulu-orri batetan:

NOMBRE	APELLIDO1	APELLIDO2	FECH.NAC.	SUELDO	EDAD
Bernardo	López	García	13/01/70	135000	
Sonia	Aguirre	Hernández	23/02/68	143000	
Isabel	Gómez	Aramburu	7/11/65	140000	
Luis	Ostolaza	Ayerdi	31/07/66	140000	
Salvador	Ruiz	Jiménez	9/12/68	137000	
Susana	Linares	González	27/05/65	150000	
Andrés	García	Gallego	21/03/72	135000	
Javier	Rodríguez	González	6/05/69	140000	
Inés	Hernández	Beltrán	29/05/68	135000	

Datu basea honela osatuta dago:

- **kampoen izenak**, 1. lerroan definituta daude(NOMBRE, APELLIDO1, ..)
- **kampuak**, datu baseko zutabeak dira, eta hauetan mota berdineko informazioa egon behar du (NOMBRE zutabea, izenak adibidez)
- **kampu kalkulatuak**, beraien edukina formulen bidez kalkulatzen den kampoak. Adibidez, EDAD kampo, formula baten bidez kalkulatzen da, hau da, ordenagailuak duen data eta jaioteguna erabiliz.

$$EDAD = (YEAR() - FECHA(AÑO(D2); MES(D2); DIA(D2))) / 365$$

kampu baten luzeera 255 karaktere izan daiteke gehienez
erregistroak, datu baseko lerroak, (datu base batek pertsona baten datuak ditu)

kriterio bat, informazio konkretu bat bilatzeko balioko digun datu bat.
ADIBIDEZ: ("datos" menuan" filtro" opzioan, "autofiltro" aukeratu, eta ikusiko duzun bezala, kampuen izenen ondoan baldintza batzuk jartzeko aukera dago)

1 basea **fitxa** bat bezala adierazi daiteke, non datu baseko kanpoak agertuko diren:

- hautatu datuen heina, (kasu honetan a1:F11), eta
- "datos" menuan "formulario" opzioarekin.

Excel

	A	B	C	D	E	F	G
1	INOMBRE	APELLIDO1	APELLIDO2	FECH.NAC.	SUELDO	EDAD	
2	Bernard	López	García	13/01/70	135000	25	
3	Sonia	Aguirre	Hernández	23/02/58	143000	27	
4	Isabel	Gómez				30	
5	Luis	Ostolaza				29	
6	Salvador	Ruiz				26	
7	Susana	Unzueta				30	
8	Andrés	García				23	
9	Javier	Rodríguez				26	
10	INES	Hernández				27	
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							

DATOS.XLS	
NOMBRE:	Bernardo
APELLIDO1:	López
APELLIDO2:	García
FECH.NAC.:	13/01/1970
SUELDO:	135000
EDAD:	25

1 de 9

Nuevo

Eliminar

Restaurar

Buscar anterior

Buscar siguiente

Criterios

Cerrar

Ayuda

- ondorengo erregistroa ikusteko, "buscar siguiente" botoiarekin.
- erregistro berri bat jartzeko, "nuevo" botoiarekin
- erregistro bat borratzeko, "eliminar" botoiarekin
- baldintza batzuk betetzen dituzten erregistroak bilatzeko, "criterios" botoiaren bidez. **Adibidez**, bilatu izena s hizkiarekin hasten zaien erregistroak.

OHARRA: beste programa batzuen bidez egindako datu baseen fitxeroak erabili daitezke, "archivo", menuan "abrir" -ekin

DATU BASEAK: ACCESS

1. ZER DA DATU-BASE BAT??

Datu base batetan gai batekin erlazionatutako informazio multzo bat jasotzen da. (intererlazionaturiko datu multzo bat da), gainera, erabiltzaile desberdinek datu berdinak erabiltzerakoan, ezaguera desberdina, datu protekzio ezberdinak eta eduki ditzakete.

Adibidea: telefonoko gida datu base baten adibide bat da: abonatuaren abizenak eta bizi den herrialdea ezaguturik, bere helbidea eta telefono zenbakia erraz jakin daitezke. Erabilpen murriztuko datu base bat izango litzake, zeren arazoak izango genituzke, abonatu baten izena bakarrik jakinik bere telefono zenbakia jakin nahi badugu edo telefono zenbakia jakinik bere izena lortu nahi bada.

Datu baseak, jasotzen duten informazio hori lantzeko aukera bereziak ematen ditu: baldintza batzuk betetzen dituen fitxak bilatu, informazioa sartzeko formatu atseginak ditu,...

2. DATU BASE ERLAZIONALAK:

Gai bakoitzari buruzko informazioa -TAULEtan jasotzen da, logikoki beraien artean erlazionatuta balio bera duten kanpu batzuen bitartez.

Kanpua: taula batetan jasotzen den gertakizun bakoitza. (taulako zutabeak)

Erregistroa: taulako lerro bat.

- TAULA batetan **EZIN DA** egon errepikatutako erregistrorik
- TAULAREN barruan **ERREGISTRO** bakoitzek duen ordenak ez du axola.

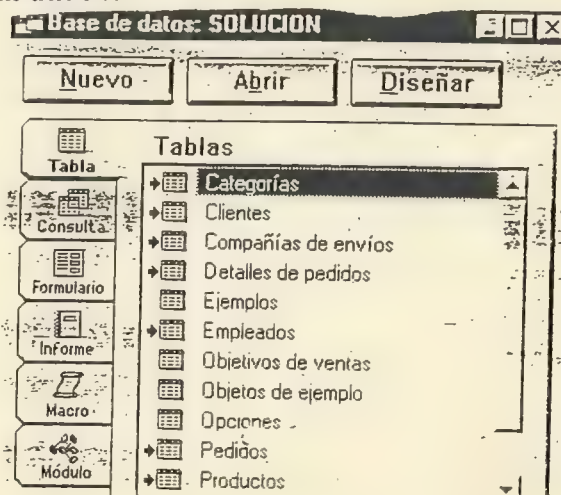
Adibide bat: ikasleen datu base bat, eta besteak beste egongo da taula bat, **IKASLEAK**, ikasleen datu-pertsonalak gordetzeko eta beste taula bat beraien notak gordetzeko, **NOTAK**

Ik-zenb	Ik-izena	Ik-abizena	Ik-helbidea	Ik-P-K	IK-herria	Ik-kurtsoa
1001	Aner	Andueza	C/San Andres.8	50012	Hernani	1.logse
1802	Amaia	Rodanes	C/Mayor.88	20009	Donosti	2BBB
1405	Rakel	Agirre	c/San Martin.1	21001	Orereta	UBI

3. ACCESS:

→ **Zer da?** Datu base erlazioak kudeatzeko aplikazio informatiko bat da. Windows ingurunekoa. (beraz, windows-eko elementuak erabiltzen ditu, leihoak,...)

→ Access-eko datu base batetan **6 objektu-mota** daude:

1- **taulak:** Taula batetan informazioa lerro eta zutabetan antolatuta dago.

Tabla: Clientes				
ID de cliente	Nombre de compañía	Nombre del con	Cargo del contact	Dirección
ALFKI	Alfreds Futterkiste	Maria Anders	Representante de ventas	Obere Str. 57
ANATR	Ana Trujillo Emparedados y helados	Ana Trujillo	Propietario	Avda. de la Constitución
ANTON	Antonio Moreno Taquería	Antonio Moreno	Propietario	Mataderos 231
AROUT	Around the Horn	Thomas Hardy	Representante de ventas	120 Hanover
BERGS	Berglunds snabbköp	Christina Berglund	Administrador de pedidos	Berguvsvägen 1
BLAUS	Blauer See Delikatessen	Hanna Moos	Representante de ventas	Forsterstr. 57
BLONP	Blondel pere et fils	Frédérique Citeaux	Gerente de marketing	24, place Kléber
BOLID	Bólido Comidas preparadas	Martin Sommer	Propietario	C/ Araquil, 67
BONAP	Bon app'	Laurence Leblanc	Propietario	12, rue des Capucines
BOTTM	Bottom-Dollar Markets	Elizabeth Lincoln	Gerente de contabilidad	23 Tsawassen
BSBEV	B's Beverages	Victoria Ashworth	Representante de ventas	Fauntleroy Circus
CACTU	Cactus Comidas para llevar	Patricio Simpson	Agente de ventas	Cerrito 333
CENTC	Centro comercial Motezuma	Francisco Chang	Gerente de marketing	Sierritas de Guadalupe
CHOPS	Chop-suey Chinese	Yang Wang	Propietario	Hauptstr. 29
COMMI	Comércio Mineiro	Pedro Alonso	Asistente de ventas	Av. dos Lusos
CONSH	Consolidated Holdings	Elizabeth Brown	Representante de ventas	Berkeley Gardens
DRACD	Drachenblut Delikatessen	Sven Ottlieb	Administrador de pedidos	Walserweg 21
DUMON	Du monde entier	Janine Labrune	Propietario	67, rue des Capucines
EASTC	Eastern Connection	Ann Devon	Agente de ventas	35 King George
ERNSH	Ernst Handel	Roland Mendel	Gerente de ventas	Kirchdasse 7

2- **kontsultak:** kontsulta batetan, datu guztiak ikusi beharrean, hauta daitezke zein datu-mota pantailan agertu, norberaren interesaren arabera.

3- **formularioak:** normalean fitxak banan-banan pantailaratzen ditu. Taula-formatuarekin alderatuz, formularioak diseinatu daitezke eta oso era pertsonalizatuan ere.

Clientes

ALFKI

Alfreds Futterkiste

Maria Anders

Representante de ventas

Obere Str. 57

67111

4- **txostenak:** txostenen helburua ez da datuak pantailaratzea, baizik eta informazioa inprimatuta ematea.

Informe: Histórico de envíos		
Historico de envios		
20-Jul-97		
Fecha de envío	ID de pedido	Importe del pedido
30-Mar-92		
	10198	2.000
	10199	1.552

- 5- **makroak edo moduluak:** objektu-mota hauek diseinatzeko, ezagutza sakonak eduki behar dira. Automatizazio- eta programazio-elementuak dira. Makroak, lana automatizatzeko aukera ematen dute, eta moduluek, programatzeko aukera ematen dute.

→ LAN EGITEKO MODUAK:

Oro har esan daiteke: elementu bat (taula, informea,...) irekitzerakoan bi mota ezberdinetan ireki daitekeela kontsultatzeko edo aldatzeko:

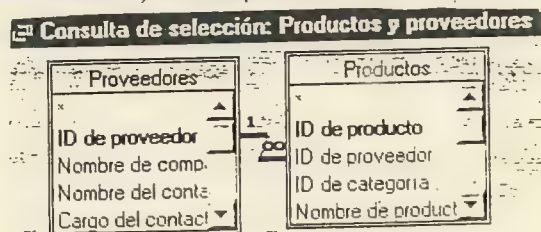
- 1- **datuen moduan**, hau da, elementu horrek dituen datuak pantailaratzuz, ("Abrir" edo "nuevo" botoiarekin)

- 2- **diseinu moduan**, elementu hori diseinatzeko erabili diren formatu-zehaztasunak erakusteko. (hau, elementu bat hautatu ondoren "**diseñar**" botoia sakatuz irekitzen da)

→ Zergaitik behar dira taula anitzeko datu-baseak?

Access-en sortu daitezke taula anitzeko datu-baseak edo datu-base erlazionalak; datu-base erlazionalak abantaila dute, batez ere datu-base handi eta konplexuetan.

Datu-base handietan, informazio-mota ezberdinak egon daitezke: datu pertsonalak, laneko egoera,... Askotan, ez da egokia izaten informazio hori guztia batera fitxa batean egotea: hobe da informazio hori, zati bakoitzaren informazioa oso helburu zehatzekin zatikatzea, informazio-zati bakoitza taula bat da. eta taula hoiek erlazionatu daitezke, kontzeptu edo eremu bat komuna badute.

3.1 ACCESS-ekin LANEAN

→ Datu base bat nola ireki:

- "Microsoft access" programan sartu
- "archivo" menuan "abrir base de datos"

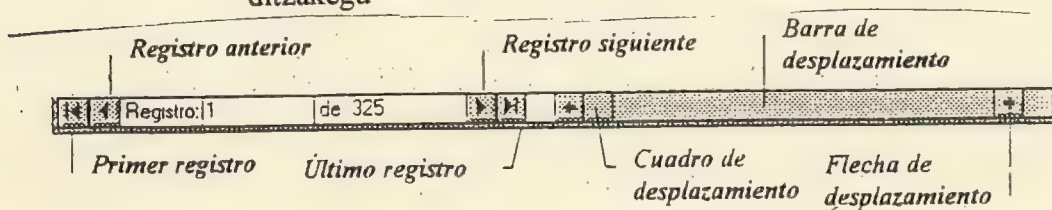
→ Taulakin lanean:

◦ Taula bat IREKI

- Klik bikoitza egin taularen gainean.

◦ Taula batetan MUGITU:

1. Erregistro batetik bestera azkar mugitzeko, nabegatzeko botoiak erabili ditzakegu

2. Horizontalki desplazatzeko barrak erabili.
3. Bertikalki desplazatzeko barra erabiliz.
4. teklatuko kurtsoarearen mugimendurako teklak erabiliz: ← → ↑ ↓

- ° **Taularen diseinua ikusi**, hau da, ze kampu dituen, kampuak datu mota, etab.
 - taula pantailan dagoelarik, "presentacion diseño" botoia sakatu. (giltza ikurrak, gakoa da)
 - taula datuak ikustera pasatzeko: "presentacion hoja de datos" botoia sakatu

Nombre de campo	Tipo de dato	Descripción
ID Cliente	Contador	Numero asignado automaticamente al nuevo cliente
Apellidos	Texto	Apellidos del cliente
Nombre	Texto	Nombre del cliente
Calle	Texto	Dirección del cliente
Ciudad	Texto	Ciudad del cliente
Estado/Provincia	Texto	Nombre de la provincia o abreviatura de dos letras
Código Postal	Texto	Código postal del cliente
País	Texto	País del cliente
Teléfono	Texto	Numero de telefono del cliente incluyendo el prefijo
Fecha Suscripción	Fecha/Hora	Fecha de suscripción

Propiedades del campo	
Formato	
Título	
Incluido	SI (Sin duplicados)

Un nombre de campo puede tener hasta 32 caracteres de longitud, incluyendo espacios. Presione F1 para buscar ayuda sobre los valores de campo.

° **Erakutsi/ezkutatu taulako datuak**

Batzutan, taulako datu batzuk erakustea ez da komeni

- taula pantailan edukirik, "formato" menutik "Mostrar columnas" hautatuz, koadro batetan kanpuak agertzen dira alfabetikoko ordenatuta)
- kampuak ezkutatzeko, koadro horretan, hautatu ezkutatu nahi den kanpoa eta "ocultar" botoia sakatu

° **Taula itxi**: kontrol-menua erabiliz

ARIKETA:

Chocolates Sweet Lil's, kalitate haundiko bonboiak saltzen dituen enpresa bat da, bai nazional bai internazional mailan.

Enpresa honek, Marketing eta Salmenta departamentuan, **Access** erabiltzen dute, datu base aplikazio bezala, eta ondorengo taulen egitura eta beraien arteko erlazioak erabiltzen dute:

clientes: bezeroei buruzko datuak, eta konpainiak editatzen duen "El gourmet del Chocolate" aldizkariaren harpidedunak

empleados: Langileen datuak

Bombones: enpresak egiten dituen bonboiei buruzko informazioa

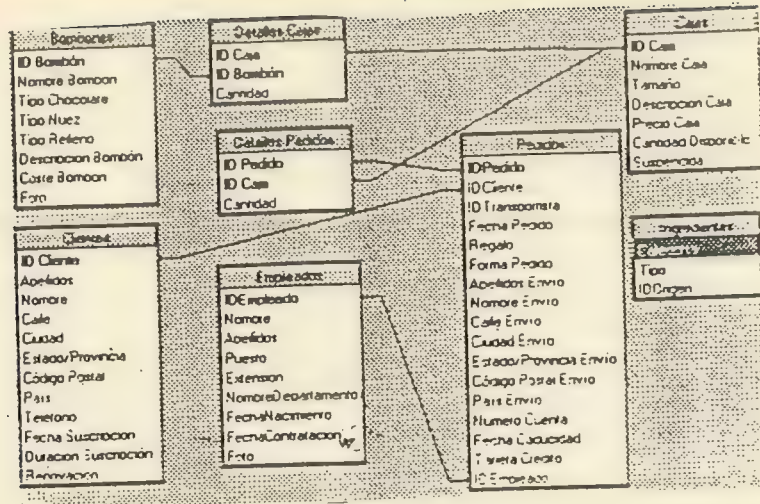
Cajas: Enpresak saltzen dituen bonboi ezberdinei buruz.

detalles cajas: Kaxa bakoitzaren bonboi eta kantitatea

pedidos: Eskiera bakoizari buruzko informazioa

detalles pedidos: Eskiera bakoitzaren bonboi kaxa eta kantitateak

Ingredientes: Bonboi bakoitzaren osagaien ezaugarriak

→ Ireki "gozo.mdb" datu basea.

→ "bombones" taularekin eragiketa batzuk egingo ditugu:

- bombones taula irekitzeko: datu-basean, "bombones" taula aukeratu, eta klik bikoitza egin irekitzeko. (lehenengo erregistroak agertzen dira)
- maximizatu taularen leiho hori
- taularen zutabe batzuen zabalera aldatuko dugu, informazio gehiago ikusteko: ID-Bombon zutabearen zabalera estutu, eta
- Konturatu zaitez, eskubiko kanpuak "foto" izena duela, eta erregistro batzuetan Paintbrush-eko argazkiak daudela.

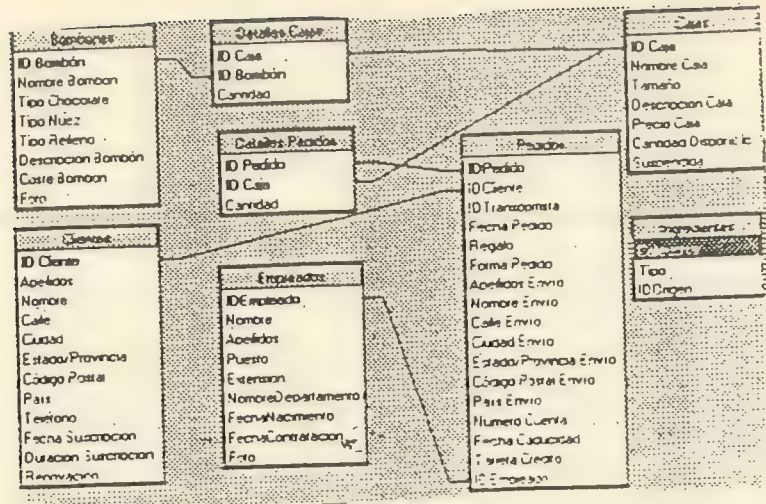
- Jarri erakuslea, "paintbrush-eko argazkiak" dituen lehenengo erregistroan (IDBombon B01), eta klik bikoitza egin, (segundu batzuk pasa ondoren, paintbrush-eko irudi bat agertuko da)
- itxi paintbrush-eko leiho hori.

- Taulako erregistroen altura aldatu. (honela, kampu batzuei buruzko informazio gehiago ikusten da, adibidez, deskripzio bombon)
(xagua 1. zutabearen aurrean jarriz!!!)

→ Beste tauletan (Cajas, detalles cajas, empleados, Ingredientes,...) egin ondorengo eragiketak:

- Ireki taula
- Azkenengo erregistroaraino joan
- Begiratu taularen diseinua
- "Mostrar columna" aginduaren bidez, begiratu taulako kampu guztiak ikusten diren ala ez. (kampuren bat ezkutatuta badago, ikus arazi)
- itxi taula

29

→ Ireki "gozo.mdb" datu basea.

→ "bombones" taularekin eragiketa batzuk egingo ditugu:

- bombones taula irekitzeko: datu-basean, "bombones" taula aukeratu, eta klik bikoitza egin irekitzeko. (lehenengo erregistroak agertzen dira)
- maximizatu taularen leiho hori
- taularen zutabe batzuen zabalera aldatuko dugu, informazio gehiago ikusteko: ID-Bombón zutabearen zabalera estutu, etab
- Konturatu zaitez, eskubiko kanpuak "foto" izena duela, eta erregistro batzuetan Paintbrush-eko argazkiak daudela.

- Jarri erakuslea, "paintbrush-eko argazkiak" dituen lehenengo erregistroan (IDBombon B01), eta klik bikoitza egin, (segundu batzuk pasa ondoren, paintbrush-eko irudi bat agertuko da)
- itxi paintbrush-eko lehio hori.

- Taulako erregistroen altura aldatu. (honela, kampu batzuei buruzko informazio gehiago ikusten da, adibidez, deskripzio bombon)
(xagua 1. zutabearen aurrèan jarritz!!!)

→ Beste tauletan (Cajas, detalles cajas, empleados, Ingredientes,...) egin ondorengo eragiketak:

- Ireki taula
- Azkenengo erregistroraino joan
- Begiratu taularen diseinua
- "Mostrar columna" aginduaren bidez, begiratu taulako kampu guztiak ikusten diren ala ez. (kampuren bat ezkatatuta badago, ikus arazi)
- itxi taula

→ Datu-basearen justifikazioa

Datu-basea sortzeko motiboak askotan izaten dira. Eskola inguruan ere aplikatu daiteke datu-basea sortzea eta mantentzea.

Ondo disainatzen bada, nahiz eta datu-basea helburu batekin egin, aurreikusten ez diren beste egoeretan ere aplikatu daitezke egindako datu-basea.

Ikasle bateko ikasleci hanturri-asterako lau aukera emango zaizkie: erretrupertazio-ekinzelan ikaslelaxean egotea, Ipurraldia joatea, Hego Euskal Herrira joatea eta Parke Natural batera joatea. Ekiniza hauek aprobetxatuz, datu-basea sortuko da.

Datu-basearen lehenengo justifikazioa, beraz, ekinizak antolatzea izango da, baina datu-basearen egitura ondo antolatzen bada, beste edozertarako ere erabil daitezke.

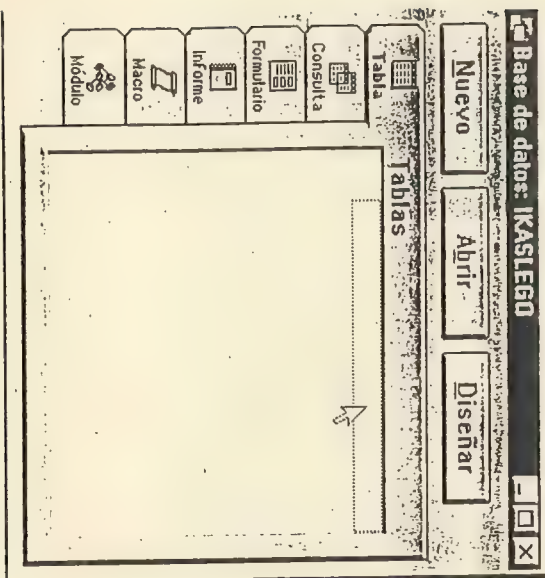
→ Datu-base berria sortzen

* Datu-base berria sortzeko Archivo menuko **Nueva base de datos...** aukera hartzen da lehenengo. Kasu honetan "IKASLEGO" izena eman zaio.

Datu-basearen izena ematean izen orokorra ipinitzea egokia da, bere helburua orokorra delako. Gero taulak izendatzen izen zehatzagoak aukeratzeko dira, zeren taula egitean helburu zehatzak izaten baitira.

Datu-basearen lehoa agertuko da, bertan dagokion objektuak adierazteko. Kasu honetan, objektuak eraiki gabe daude. Hau da, datu-basea sortu da, baina elementurik gabe; taularik gabe, formulariorik gabe...

Objektuak eraiki gabe dardenez, **Nuevo** botoia sakatu daitezke, baina **Abrir** eta **Diseñar** testua dutenak desaktibatuta daude.

→ Taula berria sortu

Taula bat sortuko da. Datu-baseko lehenengo taula (eta lehen elementua) izango da. Diseinatzeko hasi baino lehen honako galdetara hori erantzun behar zaio: zertarako diseinatu da taula?

Kasu honetan, taularen helburua, ikaslearen datu pertsonalak jasotzea izango da. Hori dela eta, zein "kontzeptu" edo eremu sartu behar diren pentsatu behar da. Taularen informazioak, bere helburua datu pertsonalak jasotzea dela kontuan harturik hauek izan daitezke:

- Izena eta abizenak
- Adina
- Helbidea: kalea, pisua, herria, posta-kodea
- Telefonoa
- Zein ikasturtean eta gelatan dagoen

Informazio hori eremutan banatu behar da. Adibidez, "Izena eta abizenak" informazioa, hiru eremutan banatu da: "Izena" eremua, "1. abizena" eremua eta "2. abizena" eremua. Informazioa, alai txikitlan banatu behar da, emango zaion erabilpenaren arabera. Esaterako, oso eragiketa arnuta izaten da listatu bat ateratzeko, 1. abizenaren eta 2. abizenaren ordena alfabetikoaren arabera. Hori oso zaila litzateke, izena eta abizenak informazioa banatzen eremua baliatuz.

Kasu honetan, informazioa honako eremutan banatu da:

- Izena
- 1. abizena
- 2. abizena
- Adina
- Ikasturtea
- Gela
- Telefonoa
- Kalea eta pisua
- Herria
- Posta-kodea

* Eremu horiekin taula diseinatu behar da. Horretarako **Tabla** elementua hautatuko da. Lehenengo **Nuevo** sakatu behar da taula berria egiteko.

Lehenengo eremua ("IZENA") sartu ondoren, tabulazailaren bitartez bigarren zutabera pasatu behar da, eremu horretan sartuko dena zein datu-nota den adierazteko.

➔ Gako nagusia

Gako nagusia eremua da; ezaugarri berezi bat duena. Honen bitartez erregistro guz-
tiak bereizita gertatzen dira; hau da, balio berdina duten bi fitxa edo erregistro ez dira
izango eremu honetan. Beraz, kontu handiz erabaki behar da zein eremu hautatzen den.

Gako nagusiak bi funtzio ditu:

- 1) Programari datuak ahal den azkarren erreuperatzen lagundu eta
- 2) Taulen artean erlazioak mantentzen lagundu.

Zein eremu izan daitezke egokiak gako-nagusia izendatzeko?

Fitxetan beti balio ezberdinak izango dituztenak. Adibidez, kontadorea, pertsonaren
N.A.N.-zenbakia.... Ezin dira gako nagusia balio berdinekoa duten eremuak eduki: per-
tsonaren izena, adina... zeren bi pertsonak eduki dezakete balio berdina eremu hortetan.

POSTA-KODEA	Testu	Helbidearen posta-kodea
92 FITXAREN ZENBAKIA	Kontador	Gakoa
		Propiedades del campo

"Datu pertsonalak" izeneko taulan "FITXAREN ZENBAKIA" izena daraman eremuak
kontadore datu-mota edukiko du eta gako nagusia izendatuta dago. Horregatik du gitarra
baten irudia bere ezkerrean.

➔ Taula baten diseinua aldatu

Taula baten diseinua alda daiteke, baina hori egiten denean arriskuak hartu behar
dira kontuan, gehienbat taulak jadanik datuak dituenenean. Datu horiek gal daitezke
eremu baten lamaina edota datu-mota aldatzean.

Adibidez, ikaslearen izena sartzeko diseinatu den eremuan datu-mota mantenduz
(testua, kasu honetan) bere luzera 50 karakteretik 15 karakterera aldatzen bada, 15 eta
50 bitarteko karaktereak (izen konposatuaren kasuan, adibidez) galdu egingo dira erregis-
tro guztietan. Taula hutsa baldin badago, hau da, oraindik daturik sartu gabe, ez da ezer
gertatuko. Horlik aurrera gehienez 15 karaktere sartuko dira eremu horretan.

Eremu batean datu-mota aldatzen bada, sartuta dauden datuak eta datu-mota be-
rriarekin ados ez datoztenak ere galdu egingo dira.

Adibidez, testua zen-eremu bat orain numeriko gisa izendatzen bada, zenbakiak ez
diran karaktereak galdu egingo dira. Era berean, eremu bat orain gako nagusi izenda-
tzen bada, datu errepikatua dituzten erregistro guztiak ere galdu egingo dira.

Kasu honetan, "IZENA" eremua testuz beteko dugu fitxa guztietan.

Eremu horretan sartuko den testuak gehienez zein luzera edukiko duen ere adiera-
zi behar da. Bereiz agetzen den luzera (50 karaktere) izenak ipintzeko nahikoa dela kon-
tsidera daiteke. Dena den, nahi izanez gero luzera hori alda daiteke.

Ondorengo zutabeak, eremuaren argibideak emateko balio du. Ez da beharrezkoa
hori betetzea, baina komenigarria bai. Bere zeregina eremuari buruzko iruzkinak egitea da.

Hona hemen taularen diseinua:

Tabla: Datu pertsonalak		Propiedades del campo	
NOMBRE	DESCRIPCION	TIPO	VALORES
IZENA	Ikaslearen izena	Testu	
1 ABIZENA	Ikaslearen lehen abizena	Testu	
2 ABIZENA	Ikaslearen bigarren abizena	Testu	
ADINA	Ikaslearen adina	Numeriko	
IKASTURTEA	Ikaslea zen kutsulan dagoen	Testu	
GEIA	Ikaslea zen gelatan dagoen	Testu	
TELEFONOA	Ikaslearen telefonoa	Testu	
HELBIDEA	Ikaslearen kidea eta postua	Testu	

➔ Datu-motak

Taulak diseinatzean, eremu bakoitzean zein datu-mota sartuko diren adierazi behar
da.

Hona hemen datu-motak:

- **Testua:** 255 karaktere gehienez sar daitezke datu-mota honelakoa duen eremuan.
Honelako eremuak testuak sartzeko erabiltzen dira. Zenbakiak ere sar daitezke
horietan, eragiketak egiteko asunorik ez badago. Adibidez: telefonoaren zenbakia
edo posta-kodea.
- **Memo:** Testua sartzen da honelako eremuan ere. 32000 karaktereraino sar dai-
tezke, eta beren zeregina deskribapenak, iruzkinak... egitea da.
- **Numerikoa:** Zenbakiak sartzen dira eremu hortetan; kalkuluetan erabiltzen dire-
nak.
- **Data / Ordua:** Honelako datu bereziak sartzeko erabiltzen da. Bata edo bestea sar-
tuko da, ematen zaion formatuaren arabera.
- **Moneta:** zenbaki zehatzak sartzeko aukera ematen du; gehienbat datu finantza-
riak sartzeko.
- **Kontadorea:** Honelako datuak jasotzen dituen eremuak, letik hasita gehituz joan-
go da kantitatea fitxaz fitxa (erregistro-erregistro). Programa berak sartzen ditu
zenbaki horiek eta ezin dira aldatu.
- **Bai / Ez:** Eremu hauetan bi balio sar daitezke.
- **OLE objektua:** Beste programak (aplikazioak) sortutako informazioa sar daitezke
honelako datu-mota duten eremuetan; irudiak, soinua...

3.3 Datuak lantzen

→ Datuak sartu

- Taula hautatu eta "abrir" botoia sakatu
- fitxa edo erregistro bakoitza lerro batean agertzen da, eta erregistroak duen informazioa eremu jakin batean berari dagokion zutabean agertzen da.

kontadore tipo-mota, duten eremuetan, automatikoki agertzen da beteta, ez dugu bete behar.

Oharra: bi ikurr berezi agertzen dira, bat lapitz baten irudia, datuak sartzen hasi dela baina oraindik gorde gabe dagoela adierazteko, eta izartxoa, erregistroaren bukaera markatzeko duena

→ Erregistro bat kendu: (baja bat egon delako adibidez)

- erregistroa hautatu (izartxoa eta beste ikurrak agertzen diren zutabean)
- SUPR teklarekin

→ Erregistroen artean mugitu

- kurtsoare teklak erabiliz
- sagua erabiliz
- "Registros" a" menuko aukeraren bitartez

→ Bilatu eta ordezkatu

- Bilatu nahi den datua dagoen zutabean jarri
- "Edicion" menuan "reemplazar" hautatu

ARIKETA:

→ "Datu pertsonalak" taulan sartu ondorengo datuak:

Tabla: Datu pertsonalak									
IZENA	1 ABIZENA	2 ABIZENA	ADINA	IKASTURTI	GELA	TELEFONO	HELBIDEA	HE	
Mikel	López	García	17	DBHO 1	21	362866	Kale Nagusia 13, 2º Don		
Antón	Saralegi	Ezponda	18	DBHO 1	22	141759	Ipar Kalea 32, 8-C	Zare	
Javier	Santos	Galarza	17	DBHO 1	21	832552	Mitxelena 52, 7-A	Zare	
Jon	Lasa	Marquez	16	DBH 3	18	138865	Mitxelena 17, 1-C	Zare	
Xabier	Martinez	Aznar	15	DBH 3	19	132586	Nafarroa 15, 1-A	Zare	
Jone	Miralles	Saavedra	17	DBHO 1	21	834410	Gipuzkoa 23, 2-B	Zare	
Gloria	Guerra	Recondo	18	DBHO 1	21	834556	Urdaneta 12	Zare	
Jon	Muñoz	Illarregi	18	DBHO 1	22	860803	Nagusia 2, 1-B	Zurr	
Maita	Alonso	Jimenez	17	DBHO 1	21	131312	Urdaneta 1, 2-B	Zare	
Asun	Alvarez	Korta	18	DBHO 2	24	838312	Araba 8, 4-C	Zare	
Mikel	Sarasketa	Dorronsoro	17	DBHO 1	22	138895	Barandiarán 3, 8-C	Zare	
Raúl	Malo	Lérez	17	DBHO 1	21	130808	Lizardi 13, 5-D	Zare	
Lore	Beistain	Usandizaga	16	DBH 4	20	838378	Santa Marina 6, 2-A	Zare	
Mitxel	Uroz	Gofi	17	DBHO 1	21	838476	Nafarroa 6, 2-A	Zare	
Antonio	Maiz	Lasa	18	DBHO 1	21	139090	Nagusia 13, 1-A	Zare	
Jesús	Pérez	Martinez	16	DBHO 1	21	139508	San Francisco 19, 3	Zare	
Alvaro	Lasarte	Goenaga	17	DBHO 1	22	865655	Nagusia 3, 1-I	Zurr	
Sara	Gorospa	Martin	18	DBHO 2	21	132784	Nagusia 15, 2	Zare	
Mertxe	Ruiz	Pastrana	18	DBHO 1	21	135590	Barandiarán 5, 3	Zare	
Antonio	Tolosa	Zapirain	17	DBHO 1	21	835691	Urdaneta 3, 2-A	Zare	

- Errore bat dago datu hoietan, ikastaroa gaizki jarrita dago, "DBHO" ordezkatu "DBHO" ordezk

3.4 KONSULTAK eta DATUAK ORDENATU

→ **Kontsultak zèr dira?** kontsulta sinpleenak taula soil batean oinarrituta daudenak dira, Taula batetako kontsultetan, taula horren zein eremu pantailaratuko diren zehazten da, eta erregistroek zein baldintza betetzen dituzten finkatuko da. Baldintzarik ezaritzen ez bada, erregistro guztiak pantailaratuko dira eta baldintzak ezartzen badira, baldintza horiekin ados dauden erregistroak soilik agertuko dira pantailan.

→ **kontsulta nola egin?**

- “consulta” objetu-mota hartuz, “nuevo” hautatu.
- “asistente” edo laguntzaile bat agertzen da, baino nahikoa da “nueva consulta” hautatzea, kontsulta sinpleak badira.
- zein taula erabili adierazi
- zein eremu eta zein ordenetan adierazi
- zein erizpide erabili erregistroak hautatzeko edo ez hautatzeko

* **ARIKETA:** Egin kontsulta bat “zarauztar helduak” izenarekin, “Datu pertsonalak” taulan oinarrituta egongo da eta kontsultaren helbura hauxe izango da: *Zarauzkoa izanik 18 urte* edo gehiago duten ikasleen zerrenda jakitea, hau da, adinez nagusi direnak, gelaz gela zehaztuta.

(Hau da: eremuak hauek dira eta orden honetan: 1.abizena, 2.abizena, izena, adina, gela, telefonoa

irizpideak; adina>=18 eta herria=”Zarautz”)

Oharra: Konturatu herria ez dela ikusten kontsulta honetan baino baldintza bat jarrita dago herria eremuan.

Consulta de selección: Zarauztar helduak						
	1 ABIZENA	2 ABIZENA	IZENA	ADINA	GELA	TELEFONO
▶	Saralegi	Esponda	Antton	18 22		141753
	Guerra	Recondo	Gloria	18 21		834556
	Alvarez	Korta	Asun	18 24		838312
	Maiz	Lasa	Antonio	18 21		139090
	Gorospa	Martín	Sara	18 21		132784
	Ruiz	Pastrana	Mertxe	18 21		135590
*				0		

→ **Kontsultetan erabiltzen diren espresioak:**

Baldintzak ipintzeko zenbait espresio erabili behar izaten da, horiek zehazteko eta datu-baseak uler dezan.

Konparatzeko eragile hauek erabiltzen dira:

Eragilea	Esanahia
=	Berdina
>	Handiagoa
>=	Handiagoa edo berdina
<	Txikiagoa
<=	Txikiagoa edo berdina
<>	Ezberdina

Literal erabilienak, hau da, balioak, hauek dira:

- Testu literalak: komatxo artean erabiltzen dira (“Zarautz”)
- Zenbakiak: hutsik erabiltzen dira (15, 8...)
- Konstanteak: hutsik erabiltzen dira (Si, No...)

→ **Irizpide anitzen eralbipena:** Bi baldintza edo gehiago ezarri nahi direnean, "y" edo eta "O" erabili daitezke.

Adibidez: irizpide1 "Y" irizpide2 → bilatu dituzte bi irizpideak batera betetzen dituzten erregistroak.

irizpide1 "O" irizpide2 → bietako irizpide bat betetzen duten erregistroak bilatuko dituzte

Adibidez: Abizena = "Benito" "O" Abizena = "Beitia"
(Benito edo Beitia abizena dutenak)

→ **IRAGAZKIAK: (filtroak),** ikusi nahi den baino gorde nahi ez diren kontsulten papera beteko luke. Datu-basetik irtetean galtzen dira. behin-behinekoak dira.

→ **Iragazkiak nola egin:**

- "editar filtro/orden" botoia sakatu eta kontsultaren antzera iragazkia diseinatzeko pantaila agertuko da, (hemen baldintzak etab jartzen dira)

- "aplicar filtro" botoia sakatu emaitza ikusteko.

- iragazkia aplikatu ondoren, desegin daiteke "Registros /mostrar todos los registros" menutik

*

ARIKETA: Eraiki 18 urte baino gutziago duten ikasleen zerrenda pantailaratuko duen iragazkia

X

3.5 FORMULARIOAK

→ **Zer dira?**

Orain arte, datuak sartzeko eta erregistroak gehitzeko formatua datuen taula izan da. Taula honen itxura ez da egokiena izaten eragiketa horiek egiteko; sartzen diren datuak ez baitira eroso ikusten. Eragiketa horiek erosoago egiteko badago beste objektu-mota bat: FORMULARIOA.

FORMULARIOetan, datuak taula-eran agertu beharrean erabiltzaileak diseinatzen duen edozein formatutan ager daitezke. PANTAILAN DATUAK ATSEGIN ikusteko pentsatuta daude.

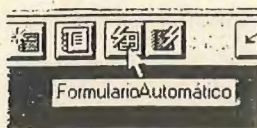
FORMULARIOETAN normalean erregistroak banan-bana ikusten dira. Hori dela eta erregistro batetik bestera pasatzeko botoiak askotan erabiltzen dira.

→ **FORMULARIOAK nola SORTU:**

- "formularioAutomatiko" botoia sakatuz, formulario sinple bat sortzen da, eta gero horren diseinua alda dezakegu.

(Irekitzen bada, beste erregistro batzuk sartzeko edo daudenak editatzeko eta aldatzeko aukera edukiko da.)

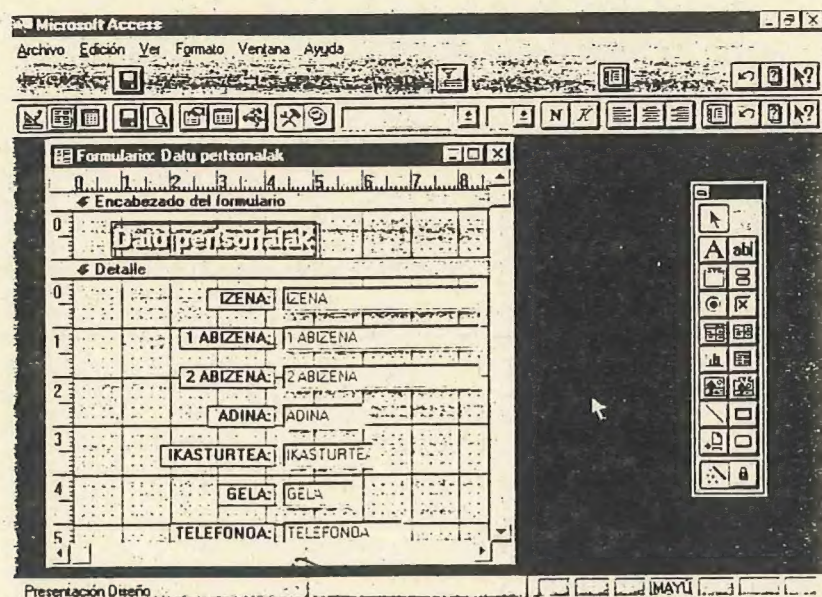
ARIKETA: Sortu formulario bat Ikasleen datu pertsonalak sartzeko, eta sartu zure datuak formulario hori erabiliz.

→ FORMULARIO BATEN DISEINUA ALDATU

Formulario baten diseinua aldatzeko:

- hautatu formularioa, eta "DISEÑAR" botoia sakatu
- pantaila horretan diseinuko tresna-barra bat agertzen da, eta tresna horiek erabili daitezke, horko formularioren leiho horretan.

FORMULARIO
DISEINUA
ALDATZEKO
TRESNA-BARRA

Diseño modular

Anketa: Aldatu formulario hau nahi duzun berrak